



23.10.08-2 נייר מס' 1127 מילון

הנני הרים

A cartoon illustration of a blue bird with a white belly and a yellow envelope in its beak.

הקו שלר למידע חינוכי

גילון 453 ♦ כ"ה אלול תשס"ח ♦ 25.9.2008 ♦ משוגר למנויים בלבד ♦  
мо"ל ועורכת: סיגל בן-ארצוי | עורך: מיכל חביב | המערכתיים: זהבית 4 יבנה | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

**משה"ח על הרה-ארגון באגדה שח"ר:** "לא מזכיר בביטול אלא בשדרוג"

על מניעת נשירה וצמצום פערים במערכת החינוך. תפקידי אגף שחר יבוירו בין אגפים אחרים של משה"ח, כמו האגף לחינוך על יסודי, שמננו צמח אגף שחר לפני כ-20 שנה, האגף לחינוך יסודי והמנהל הפדגוגי. הנימוק שהעניקה עמייח לסייעת האגף היה, שנוצרה במשה"ח תרבויות שלפיה רק אגף שחר פותר בעיות של אי-שוויון במערכת החינוך. לדבריה, כתוצאה מכך האגפים האחרים לא עסקו ב策etzots פערים. מנכ"לית משה"ח הבטיחה, כי אגפי המשרד יתקבצו מעתה תוכניות שונות בצורה יותר דיפרנציאלית, ויפנו משאבים בראש ובראשונה לאוכלוסיות החלשות של אגף שחר. משה"ח לא נמסר כמה מעובדי האגף יפטרו או יצאו לפנסיה מוקדמת כתוצאה חסיבתך

בשנתים האחרונים קוץ במידה ניכרת תקציבו של אגף ש"ר – שירות חינוך ורווחה במשה"ה התקציב, שעמד ב-2006 על כ-97 מיליון ש"ח, עמד ב-2008 על כ-71 מיליון ש"ח בלבד. במסגרת תוכנית ההתייעלות של משה"ח, עמד האגף להיסגר. זכור, במסגרת אגף ש"ר פועלת המחלקה לביקור סדר ומונעת נשירה, ומופעלות תוכניות סיוע ותגובה לתלמידים משכבות חלשות בכל חטיבות הגיל. במסגרת משה"ח טעננו, כי סיגרת אגף ש"ר תשמש מנוף לצמצום הפעמים במערכת החינוך; "לא מדובר בביטול אלא בשדרוג", נמסר לנו לחינוך. מנכ"לית משה"ח, שלומית עמיחי, אמרה לאחרונה כי האגף ימשיך להתקיים, אך במודל אחר של עבודה. לדבריה, ימונה במכרז סמוכ'ל ליקודם השווון במערכת החינוך, השתלמות והכשרה, שייהי ממונה

**ראש בית"ס לחינוך במכינת בית ברל; המסלול המואץ להוראה מושמץ מחוסר ידע**

משה"ח. כבר במהלך המינויים נרכשה השמה לעובודה בבט"ס למלצטראפim. לבת ברל התקבלו 29 מועמדים, מהם החלו ללמידה (המשך בעמ' 2).

המחסור הכביד במורים לאנגלית, הביא לאחרונה את משה"ח לגיאס מורים למקצעו זה במסלול הקשרה מואץ. ל'קראת תחילת שנת הלימודים צוין בכלל התקשורות, כי המועמדים שגיסו במסלול המואץ הוכשרו להוראה במשך שלושה שנים בלבד, והוא כלל ספקות לגבי רמת ההוראה שלהם.



# חדש בקו לחיינור! רשות מורות

## הרשות החברתית-מקצועית של המורים של ישראל

הירושם לרשות מורים ותוכל לצפות  
באלפי מערכי שיעור שבאתור  
הכנס מערכי שיעור פרי עטן ותזכה  
בהכרת תודה של הגולשים כולם  
ספר למחברים לעכודה על רשות מורים  
ויחד תצרו קהילה חינוכית  
רשות מורים - שלר ובשכילן

[www.hem.co.il](http://www.hem.co.il)

לפרטית ווסףית:

טל: 03-6354484 - קו לCHIPON

בראיון ל��' לחינוך, מתארת ראש המסלול להסביר את אקדמיים היוצאים  
וראש בה"ס לחינוך במכילה האקדמית בית ברל, ד"ר תלי וגורן,  
תמונה שונה על מסלול ההכשרה המואץ. לטענתה, המסלול אינו  
שונה בתוכנו מהמסלול הרגיל להכשרה מורים אקדמיים להוראה.  
המסלול המואץ אינו מסלול מקוצר", מדגישה וגורן. לדבריה, תוכנית  
"המסלול המואץ להוראה לא נוצרה האנגלית נבנתה בהתאם  
למטרה החדש להכשרה אקדמיים להוראה, שגבשה המועצה  
להשכלה גבוהה. מדובר בתוכנית הכשרה מלאה לכל דבר שתתקיים  
במשך שנתיים, גם במסמנים של הקיץ. וגורן מצינית, כי המיחיד  
את התוכנית הוא התבוסותה על דגם של "הכשרה תוך כדי תנועה".  
 לדבריה, זהו דגם ללימודיו הוראה המופעל במדיניות לא מעטות  
בעולם. "יש דרכים חלופיות בדרך המסורתית להכשרה להוראה  
שאנו מכירים, שאין נופלות منها. המסלול המואץ מושם מחוسر  
זוד". ביא צוותם

למסלול המואץ התקבלו אקדמיים שפתח האם שלהם היא אנגלית. בין משתתפי התוכנית ניתן למצוא בוגרי לימודי חינוך ובעלי ניסיון קודם בהוראה. אך מרבית המשתתפים צריכים להשלים הקשרה פדגוגית ודיקטיט מלבד ההקשרה בתחום הדעת – האנגלית. תהליכי הגיוס של המשתתפים במסלול המואץ היה מהיר. בתחילת חופשת הקיץ פרסם משה"ח מודעה לאיינור מועמדים למסלול בעיתונות בשפה האנגלית. המסלול היה אמור להיפתח בשכונות, אבל בשל מיעוט מועמדים נפתח לבסוף רק בחלק קטן מהן.

למסלול ההכשרה המואץ במכילת בית ברל פנו 55 מועמדים. בתהילן המיען השתתפו ראש המסלול וראש החוג לאנגלית במכילת, מדריכת פדגוגית מטעם המסלול ומפקחת על האנגלית מטעם

**ראש ביה"ס לחינוך במכילת בית ברל; המסלול המועדף להוראה מושמץ מוחסן ידע**

(המשך מעם 1)

לדברי גנבר, חלק מהמוסלמים האחרים, שמדו בדרישות הקבלה אך לא היו מוכנים לשלב את הלימודים בהוראה בכיתות כבר השנה, נרשמו ללימודיו הוראה במסלול הרגיל להسبת אקדמיים. לכל אחד מהמשתתפים במסלול המוצץ נבנתה תוכנית המתאימה להשלכות האקדמית. מועמדים בעלי תארים בחינוך או בספרות ובלשנות אוניברסיטאות יוכלו לסיים את התוכנית בשנה.

בחודש אוגוסט התקיימו במסגרת המסלול המוצע לסטודנטים בהיקף של כ-120 שעות. לדבריו ונור, במסגרת הלימודים קיבלו המשתתפים כלים פדגוגיים ודידקטיים, שאפשרו להם לפתח את השנה בכיתות. במקביל הם ממשיכים בהכשרה גם עתה, למשך שנת הלימודים במכינות טרם החלה. לטענותה, משתתפי המסלול המוצע מקבלים כל העת העצמה אישית ולויו בביתיה". ס. מהלך השנה תימשר ההכשרה במקביל לעובודה בביתיה". ס.

מנהל מחוז צפון: מחקרים OECD מצביעים על אי-יות בלתי מספקת בכל תהליכי ההוראה

מודעון רוטרי בנהריה, קיימ שבוע שuber כנס בנושא "כיוונים והתקדמות במערכת החינוך בישראל". בכנס אמרה מנהלת מחוז צפון, אורנה שמחון, כי מחקרי ה-OECD – ארגון המדינות המפותחות, מצביעים על נקודת התורפה הראשית של מערכת החינוך בישראל – איכויות בלתי מספקת בכל תחומי החינוך, ההוראה והלמידה. שמחון הוסיף, כי מהמחקר גם עולה שהתלמיד הישראלי רוצה במערכת החינוך ידע רב אך שטхи, מה שבא על חשבו העמeka וחקור. לדבריה, המחו פועל לקראת שנות הלימודים הנוכחית לשיפור האיכות במערכת החינוך בצפון. אחת הדוגמאות לכך הייתה הוצאת לפסיה מוקדמת בתנאים מודפסים של 270 עובדים הוראה, חלקם שחוקים או לא מקצועים מספיק.

**חדש!**

המכללה האקדמית לחינוך, חיפה שמחה לברר על  
פתרונות תוכנית נוספת לתואר שני גרדן.

# **M.Ed.**

## **בניהול וארגון מערכות חינוך**

# מערכת חינוך לתקידי ניהול בכירים

המכללה האקדמית לחינוך

גordon  
ג'ordon

**גordon**  
ג'ordon.ac.il

לפרטים נוספים: ליזה 6/015-8590-4802 | [toar@gordon.ac.il](mailto:toar@gordon.ac.il)

מצין, כי הבלוגים מעליים נושאים חשובים וכואבים מחיי ביה"ס, הנחשים רק לעיתונים נדיות בדרך אחרת. רבים מקוראי הבלוגים הם מורים אחרים, נבחרי ציבור וקובעי מדיניות בתחום החינוך. קוראים נוספים הם הורים ותלמידים, התירים בראש אחר בלוגים שיחיבו מורים מבתיה"ס שלהם.

על פי המאמר, קשה לקבוע במידוק כמה בלוגים מנהלים מורים. כך למשל ב-technorati.com – אחד מאתרי החדשנות המאפשרים פתיחה בלוגים, יש 6,046 בלוגים שאוטם כתובים לכארה מורים.

אי אפשר לדעת בודאות שכולם דובריאמת. המאמר טוען, כי מורה הפותח בלוג, גם בעילום שם, מסתכל בפתרונות אם אינם נזהר בלשונו. מתברר כי מורים עמידים ותלמידים מצלחים פעמים רבות להוות מי הוא המורה מהוושם, כי הבלוג שפרסם היה "חסר רגשות גזעית". הבלוג תיאר את מרבית תלמידיו ביה"ס השוחרים בעבריים הגונבים מהמורים, מעשנים סמים במסדרונות ומקיימים יחס מיון על גرم המדרגות. עם זאת מצין המאמר, כי הבלוג, שהחל בדיון בעקבות ביה"ס שבו למד המורה, הביא לבסוף את מוחוז החינוך לבצע שיפורים במוסד החינוך, בהם חידוש תוכנית הלימודים.

על פי המאמר, חוקת ארה"ב בוגר לחופש הביטוי אמרה להגן על מורה, המפרנס בלוג את דעתו על המתרחש ביה"ס. למרות זאת, בתič משפט בפלורידה, אוחיו וטנסי, אפשרו לאנשי מינהל החינוך במדינות אלו לפטר או להשעות מעבודתם מורים שפרסמו בלוגים ברשותות חברותיות כמו MySpace. הדבר הוביל את ארגוני המורים בארה"ב להנחות את חברים להיות זרים בכתיבתם בלוגים.

[כתובת המאמר;](http://www.usnews.com/sections/education/index.htm)

■ **סיסמה לכל תלמיד בבאר שבע** – במערכת החינוך בארה"ב שבע החל השנה לפעול מיום "סיסמה לכל תלמיד". מדובר במיזם שפעילה חברת S.B.G., הנתמך על ידי קבוצת עופר. המיזם מאפשר לתלמידים להתחבר באמצעות סיסמה לסייעת העבודה אישית באינטרנט, ולעבד בה בתחום הדעת השונים. המיזם מתקיים באמצעות מסופים הנמצאים בבי"ס, ומתחברים לחנות שרתטים של החברה. שירות התחזקה והתמייה של המערכת ניתנים מרוחק. במסגרת המיזם מקבל כל תלמיד תקיה אישית בסביבת העבודה. בנוסף לכך מספקת המערכת גליישה מבוקרת באינטראקט, וסביבה עבודה מינימלית וпедוגונית מקוונת לצוות מוסד החינוך. באמצעות המערכת גם יכולה הרשות המקומית לבנות פורטל חינוכי.

המיזם החל השנה בבאר שבע כńskiי ב-4 בת"ס יסודים – דגניה, נתעים, חזון עובדייה ומענית, ובתיכון מקיף א. יישובים נוספים המשתתפים בפרויקט הם; ירוחם, מג'דל העמק, עיר הכרמל, טירת הכרמל, ירושלים, נצרת עילית, דימונה ונשר. כתובת אתר המיזם; <http://gbs.sisma.org.il/Pages/HomePage.aspx>

■ **באהה"ב; מורים מספרים בלוגים על ביתיה"ס שלהם ומסתכנים בפיתוחים** – מורים רבים באהה"ב מנהלים בלוג – יוכן אינטראקט. כך עולה ממאמר באהה"ב מitorah היכתה, מורים מחפשים השפה ומסתכנים בצרות. המאמר התפרסם בשבוע שעבר במגזין האמריקני News and World Report. על פי המאמר, הפקו הבלוגים שכותבים המורים האמריקנים לחומר קריאה חינוכי עבור כל מי ש מבחש לדעת מה באמת קורה בתיה"ס, מעבר למתרגם בדו"ח צוינים על המבקרים הארץ. מורה לשעבר הכותב על קהילת המורים מחברי הבלוגים

## החיזיון הלילי חויה אחת ויחידה שרק העיר היפה בעולם רואה לה...



... כי זה קורה במגדל דוד  
המודזיאון לתולדות ירושלים



באוקטובר: בימים שני, שלישי, רביעי, חמישי ושבת' בשעות 19:00-21:00.  
בתאריכים 4.10, 2.10, 20:00, 22:00, בחוח'ם טוכת: גם בתאריכים 19.10, 14.10.  
כרטיסים בהזמנה מראש **טלפון 02-6265333**, **באתר [towerofdavid.org.il](http://towerofdavid.org.il)**  
**לקניות טלפון 02-6265327** (בנוסף המופיע על בסיס מקום פנו)  
המופע מתקיים הפתת כיפת השמיים, על האטמי' בלבוש חם.

**מורים מוביילים יוזמות פורצות דרך בבתי הספר**

## ז' הווענק השבוע לארבעה מוריים יזמים

המשמש כמרכז לימודיו בעלי חיים ערבי וטיפולי. מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי גן החקר הוקם לפניו כעשר שנים במטרה לגשר בין תלמידים משתי שכונות, מובוסת וחלה, שלומדים ביביה". ס. הפער החברתי-כלכלי בין תושבי שתי השכונות בה ידי ביתו בהישג התלמידים מהשכונה החלשה, והרחיק מביה"ס תלמידים מהשכונה החזקה. בתחלת דרכו היה הגן פינה קטנה ובבה מספר כלובי מקריםים. בזכות עבודתה של בוצר-אלק"ס משתרע היום הגן על שטח של שני דונם, כולל عشرות חוות בר וחיות בית ומשק. הגן הוא למעשה פינת החיה בבית ספרית הגדולה ביותר בארץ. את הגן מתחזק צוות עובדים, 60 תלמידים מתנדבים מביה"ס ובני נוער המתנדבים במסגרת המחויבות האישית. בגין מופעלת תוכנית לימודים, המעוגנת במערכת השעות של כל הפעילויות ביביה"ס בשיעור קבוע. התלמידים לומדים בגן זואולוגיה ומדעי החיים. יוסי ביבר, מורה לחינוך גופני ומרכז המקצוע בתיכון עירוני ה' בחיפה, הנהג ביביה"ס תפיסה אישית יותר ובריאה בחינוך הגוף. מnymoki ועדת הפרס עולה, כי המורה מצא שוכ祠ם של התלמידים הולך ווירד בשנים האחרונות. הסיבה לכך – מרבית בני הנוער אינם עוסקים בפעילויות גופנית כלשהי בשעות אחר הצהרים. כדי לפתור בעיה זו, בנה ביבר תוכנית, המعبירה את הדגש משיעורי החינוך הגוף ביביה"ס לפעילויות גופנית המתקיימת אחר הצהרים. במסגרת התוכנית נערכ מבחן גופני לתלמידים בתחילת השנה, ובעקבותיו נבונות טבלת הישגים אישית לכל תלמיד. הטבלה מהוות בסיס לתוכנית שהמורה והתלמיד בונים. בתוכנית מוגדרים יעדיו של התלמיד לשיפור כושרו הגוף, ותוכנית אימונים אישית בהתאם ליכולתו. התלמיד עורך דף דיווח ומעקב אחר ביצוע התוכנית, המוגש לעמיה בעידוי והשיפור בכשור, ואינו מתייחס להישג התלמידים האחרים או לרמת הישגיםقلיל שיש להציג אליה על פי קביעות משה"ח, כמו שהוא בעבר. לכל אחד מהמורים הזוכים הוענק פרס כספי בסך 10,000 ש"ח.

הפרויקט כולל תכנון, הקשור לנושא לימוד או לרעיון עיצובי, לימוד הנושא, איסוף רעיונות, הגשת תוכניות וצורות, עובודה מעשית בחומר וצביעת העובודה. לאחר שלב הצביעה, הארכחים נשרפים ובוגרים מוחזקירים ל枅 ריבוב"ם

התהילר אינו מסובך, ומיועד לתלמידים בכל הגילאים. ניתן להציג את הפרויקט גם במפגש פעוליות משותף לילדים והורים. למורים מציעה האומנות יום של יצירה בחומר, משלול בטוויל בכרמל. במסגרת היום ניתן גם לקבל הסבר על קרמיקה, ולצפות בתהילין שריפת כלים. לפרטים נוספים: טל' – 8797920-052, דוא"ל –

- **מבחן אמריקאים בכל המקצועות דרך האינטרנט** - [mamaimi1@gmail.com](mailto:mamaimi1@gmail.com), ובאותו קו לחינוך במדור – תוכניות העשרה.

WebTest הינה מערכת מוחשבת, המאפשרת ביצוע מבחנים אמריקאים דרך האינטרנט. המערכת קיימת מאגר גדול ווילפי שאלות ב-23 מקצועות לימוד. בסיום כל מבחן מנתחת המערכת בצורה מודנית את הישגי הלומדים עד לרמת המשמש הבודד והשאלה בודדת, בהתאם לצרכי בית"ס או המורה. המערכת מעניקה תמונות מצב מדוקית בכל הרמות, שמאפשרת לאטר את הצללים הלימודים של התלמידים וליעל את ההוראה. התלמיד הנבחן מקבל משוב על הישגיו בבחינה, הכולל את פירוט נקודות הקושי ונקודות החזקה שלו. לפרטים נוספים; טל' – 3005620-077-8153638-057, פקס' – 8966032-050, דוא"ל – patrik@webtest.co.il, ובאתר [לחינוך – במדור מחשבים בחינוך](http://patrik@webtest.co.il).

השבוע התקיים טקס הענקת פרס רקנאטי-צ'יס-רש"ו לשנת תשס"ח למורה הiem. בטקס הענקת הפרס השתתפה שרת החינוך, يول' תמייר. השנה הוענק הפרס לאربعה מורים שפיתחו יוזמות חינוכיות ייחודיות; ד"ר לודמילה דזקובסקי, מורה לפיזיקה ומדעים המלמד בבית"ס בתל אביב ובראשם ציון, גלית פלורנט, מנהלת מגמת המולטימדיה בבית"ס לחינוך מיוחד אונ' בצהלה, יוסי ביבר, מורה לחינוך גופני ומרכז המקצוע בתיכון עירוני ה' בחיפה, ואורונה בוצר-אלק"ם, מורה למדעים ומנהלת גן חקר בבי"ס אורנים ברמת-

דר' ולדימיר דצקובסקי קיבל את הפרס על שם זים והקים מעבדות  
רב תחומיות למדעים במספר מוסדות חינוך. המורה הקים מעבדות  
בתיכון שבוח מופת בתל אביב, בתיכון עירוני ו' בתל אביב, בתיכון  
עירוני ז' ביפו ובאשכול הפיס למדעים בראשון לציון. דצקובסקי  
הקים חלק מהמעבדות בהתנדבות בשנת השבעתו של. מנימוקי  
עדת הפרס עולה, כי דצקובסקי מלמד את תלמידיו במעבדות  
שהקים לחישוב ולקבל החלטות בצורה לוגית ו邏輯ית, תור  
שימוש במשחקי לוגיקה, דגמים, מודלים ואמצעים ייחודיים "חודדים"  
ונספחים. המורה מציב בפני תלמידיו אתגרים אינטלקטואליים אף  
מעמת אוטם עם סוגיות העוסקות בקשר שבין דת למדע, היסטוריה  
ומטור

ג'לית פלורנץ, מורה לאומנות במקצועה, יזמה את הקמת מוגמת המולטימדיה בתיכון און בצהלה. בתיכון לומדים תלמידים נפער שיתוק מוחון וتسمונות נוירולוגיות אחרות. מנימוקי ועדת הפרס עולה, כי המורה צקרה סביבת UBודה המאפשרת לתלמידיה לעסוק בצורה מקצועית ביצירה במגוון תחומיים, למורות מגבלותיהם הפיזיות. במסגרת המוגמת התלמידים לומדים להכין עיבודי תמונה וצירום במחשב, להקליט ולערוך מזיקה ועוד. עם צוות המדריכים של המוגמת נמננה אחד מבוגריה, שగיס לגלי צה"ל ולאחר שחרורו שבר לרובע"ט כטורנאי גול מנובה

אורנה בוצר-אלקִים הקיימה בבב"ס אורנים ברמת השרון גן חקר,

כדי לדעת

#### ■ **"עושים ב'ס" לועדי ההורים – מהות הוא מרכז ארצי המספק**

לוזדי הורים ידע, כלים ומימוניות לתפקיד מיטבי במרחב החינוכי. תוכנית הלימודים במרכז מורכבת מ-4 תחומיים עיקריים; "תפיסת התפקיד", "כלים ומימוניות לביצוע התפקיד", "מושגים בהירות" ו"הכרת סביבת העבודה ושוטף התפקיד". לפרטים נוספים, טל - 03-6902435, דוא"ל - sofer\_i@lvinsky.ac.il, ואתר קו להינוך במדור – אימון אישי ויעוץ ארכוני, matusdan@gmail.com

**חוויות תלת מימד בפירמידה הכחולה באילת – תאגיד IMAX**

הუולמי, המפעיל רשות של מאות בתים קולנועים בתלת מילדי ברחבי העולם, הקיימים באילת אולום קולנוע ענק בבניין בשם "הפירמידה הכחולה". הפירמידה הכחולה של IMAX מציעה מגוון אטרקציות ולמוסדות החינוך: אולום קולנוע לצפייה בסרטי תלת ממד, ובו 294 מושבים ומסך המתNSTASH לאBOVE 8 קומות; מוזיאון שעווה, שבו מוצבבות בובות שעווה של כוכבי קולנוע וספורט, דמויות בולטות מההיסטוריה העולמית וגיבורי אגדות; משטח החלקה בגודל 250 מ"ר ועוד. לפרטים נוספים; טל' - 08-6325955, פקס' - 08-6340944, ובאתר קוו לחינוך - במדור אטרקציות פנויות.

#### **■ ליזור בחומר לגעת ברוח – פרויקט הכנות אריחי הקרמייקה**

של האומנות אימי פלר, מאפשר לתלמידים להשתתף בעיצוב סביבת הלמידה שלהם, ולהשאיר לביה"ס מותנה לשנים רבות.

התוכנית, המושמת בשיתוף עם משה"ח, נלמדת בכיתות ה'-ו'. התכנים בתוכנית מבוססים על ממצבים ואירועים מחיי היום-יום, המובאים אל הכיתה באמצעות סיפורים, שירים, משחקים, ותגמים. התוכנית מדגישה ערכים של שופות וקבלה אחרת, כבוד הדדי ואזרחות שוויונית. השפה הנלמדת בתוכנית היא עברית תקורתית, המשלבת בין העברית המדוברת והערבית הכתובה הספרותית.

במסגרת התוכנית משתתפים התלמידים במהלך שנת הלימודים גם בפעילויות תרבות, כמו ביקור במוזיאון האסלאם בירושלים, השתתפות בסדנת מוזיקה ערבית, מופע של מספרי סיפורים, צפיה בהצגה דו-לשונית. בכל אחד מבתייה"ס מוקמת פינת השפה הערבית ובها תמונות, פתגמים, משחקים וערוצים נוספים. את התוכנית ילווה אתר אינטראקטיבי, שיישמש להעשרה ולתרגום. מרבית המורות בתוכנית הן מהגזר היהודי. תוכנית יא-סאלם החלה לפעול במתכונת ניסיונית בשנת תשס"ו ב-15 בתיה"ס בחיפה ובכרמיאל, והתרחבה לערים נוספות, ובהן תל אביב וירושלים. בחיפה תיושם השנה התוכנית בכל בתיה"ס היסודיים בחינוך הממלכתי. הסוכנות היהודית שותפה במימון הפעלת התוכנית בצפון.

## יידיש - שפה ותרבות

**משה"ח פרנס תוכנית לימודים ביידיש לבוגרות –**  
"יידיש שפה ותרבות" הוא שמה של תוכנית לימודים חדשה לחטיבה העליונה, שהוציאה לאור האגף לתוכנונים ולפיתוח תוכניות למדודים במסה"ח. לדברי מפתחי התוכנית, לימוד שפת היידיש ותרבותה ישיעו לתלמידים להכיר את התרבות והמסורת היהודית, ולהיפתח בפני היצירה בשפה זו בתחוםים; פולקלור, ספרות, עיתונות, תיאטרון, אומנות וקולנוע. את התוכנית גיבשה ועדעה שהוקמה ביוזמת "הרשות הלאומית לתרבות יידיש". בראשות הוועדה עמדת ראש החוג ליידיש באוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' חוה טורניאנסקי. תוכנית הלימודים ביידיש מיועדת לティיכונים במגזרים הממלכתי, הממלכתי-דתי והחרדי. התוכנית היא בשתי רמות – רמה בסיסית של 3 יחידות לימוד, המיועדת לכיתות י'–י"א, ורמה מוגברת של 5 יחידות לימוד, שבמסגרתה ילמדו התלמידים 2 יחידות לימוד נוספת בכיתה י"ב. מורי התוכנית יוכשרו בקורסיו השתלמות שוטפים בנושא שפה ותרבות היידיש ודרכי הוראתם. בחינות הבוגרות ביידיש יחויבו על ידי מורה התוכנית בכל בית"ס בהתאם להנחיות המגזר היהודי ובאישורו. לבחינות יהיו שני חלקים – בעל פה ובכתב.

**אתר לתלמידים על הבחירה לרשות המקומות –**  
אתר אומ"ץ ישראלי של המכלה לאיכות השלטון, מרכז החדש מיידע רב ומגוון פעילויות לתלמידים בנושא הבחירה לרשות המקומות שייערכו בנובמבר.

בదור באתר שלו "ממשלת בעולה", לומדים התלמידים מה היא רשות מקומית, מהן סמכויותיה וחובותיה כלפי התושבים, ומדוע חשובה הצעבה בבחירות. בದור ראשון בשם "כנסת מסביב לשעון", מוצגים העקרונות הדמוקרטיים שעל פייהם צריכה לפעול הרשות המקומית. מדור נוסף, בשם "על כס המשפט", מסביר את המושג "עבירה שיש עימה קלון", שנשמע רשות בחודש האחרון בקשר להציג מעמדות של אריה דרעי לראשות עיריית ירושלים. באתר גם סקר, הבודק את עדמות התלמידים לגבי הצגת המועמדות. באתר ניתן למצוא חידה בנושא פרסים, בנושא הבחירה לרשות המקומות, שהחבר החידוני יאן חמיצר.

כתובת האתר; <http://ometz.ethicademy.co.il/Default.asp>

## תלמידים בוגרים חונכים בקריה תלמידים צעירים –

תלמידי כיתות ב' בבתייה"ס ראשוני, ירושלים והרא"ל בבת ים, השתתפו אשתקד בתוכנית "עוצמה לכל" לחונכות וקריה. התוכנית מבוססת על חונכים מכיתות ה'-ו' בבתייה"ס, המתרגלים קריה עם תלמידי כיתות ב' בזמן השיעור. התוכנית פתוחה במקון לחקר טיפוח החינוך באוניברסיטה העברית בירושלים על ידי צוות שבראשו עמדו פרופ' דן דיוויס ופרופ' עילית אלשטיין. התוכנית נותנת מענה לשונות ברמת הקריה, הקיימת בכיתה ב' בין תלמידים הלומדים ביחד. במסגרת התוכנית מקבלים התלמידים המתפקידים סיוע ברכישת הקריה, והתלמידים החזקים – אתגר והעשרה.

באמצעות השתתפות בתוכנית מפנימים התלמידים החונכים את ערך ההתנדבות והתרומה להזלת. התוכנית מסייעת בשיפור האקלים בבית ספרי בשל הקשר שהוא יוצרת בין התלמידים הבוגרים ובין התלמידים הצעירים.

לאחרונה הושוו תוצאות האבחון בקריה, שנערך לתלמידים לפני תחילת התוכנית בספטמבר 2007, לתוצאות האבחון החוזר שנערך במאי 2008. מההשוואה עולה, כי ממוצע ציוןיהם של התלמידים בקריה עלה מ-74 ל-94. התוכנית תורחב השנה לשני בתיה"ס נוספים בבת ים – ורדון ועקיבא.

## 102 בתיה"ס ישתתפו השנה בתוכנית ללימוד עربית

**תקשורתיות –** כ-11 אלף תלמידים מ-102 בתיה"ס יסודים מהגזר היהודי, ילמדו השנה שפה ותרבות ערבית במסגרת התוכנית "יא-סאלם" של עמותת יוזמות קון אברהם.

# מרכז הזמינות הארץ למרכז החינוך

עד 35% חיסכון בעלות הרכש של בית הספר

טל' 8/4/6354483-03

מרכז הזמינות של קו לחינוך עובד עם כ-500 נותני שירותים למרכז החינוך, מה שמאפשר לנו לדרש הנחות ניכרות עבור לקוחותינו.

דרך מרכז הזמינות שלנו תוכל להזמין כל מה שבית הספר צריך, כמו ציוד, מופעים, טילים, אירועים, תוכניות לימודים והעשרה ועוד.

**קו לחינוך**  
טל': 8/4/6354490-03, פקס: 6354483/4/8 | kav1@bezeqint.net | בקון שול ל%;">בקון שול ל' מפעיע צוואר

טל': 8/4/6354483/4/8, פקס: 6354490-03, דוא"ל: kav1@bezeqint.net | [www.kavnet.co.il](http://www.kavnet.co.il) | 03-6354484 | טל. 453 | גילון 3 | 25.9.2008 | עמ' 5

■ בראוננה; ציורי תלמידים בשלטי החוץות – תלמידי ביתיה"ס בראוננה השתתפו בשבועות האחרונים בתחרויות ציורים עירונית בנושא שמרת איכות הסביבה וחוזת העיר. הציורים הזוכים בתחרות יבחרו באירוע, שיתקיים ביום שישי הקרוב באשכול הפיס העירוני. הציורים הזוכים יופיעו בשלטי החוץות ברחבי העיר. מטרת הפעולות היא להעלות בקרב התלמידים את המודעות לצורך לשמורת הסביבה. באמצעות הציור מבטאים התלמידים את מחשבותיהם בנושא זה.

תחרות הציורים היא חלק מפעילות חינוכית-עירונית בנושא "עיר ירוקה" המופעלת בגבעתיים. במוסדות החינוך בעיר מתקיימות פעילויות נוספות במסגרת התוכנית, כמו הכנסת קומפוסטרים להכנת דשן טבעי לגני הילדים, הסמכת גני ילדים בתוכן ירוק, פעילות לעידוד המיחזור והשמירה על איכות הסביבה המתאפיימת בשיתוף עם הייחודה לאיכות הסביבה בעירייה, והקמת גינות אקולוגיות בביתיה"ס.

## ■ ברמת גן; תחרות צילומיים במסגרת חגיגות ה-60 – לרגל חגיגות ה-60 למדינה, הכרזת אשתקד עירית רמת גן על

### עיר ללא אלימות

■ בעכו; בני נוער יהודים וערבים בסיכון יצרו ביחד סרט – הצהה מאוחרת" הוא שם של סרט קולנוע עלייתי, שהופק על ידי בני נוער יהודים וערבים בסיכון, הפעלים במסגרת הייחודה לנוער בעכו. הסרט מתאר את סיורו של נער, המבקש לשיער לאמו החולה להשיג כסף כדי לקנות תרופות. הנער בוחר בדרך הפשע, ורק כאשר כבר מאוחר מדי הוא מבין שטעה. הסרט הופק במסגרת פרויקט "עיר ללא אלימות", המתמקד בעיר בשיתוף עם עמותת לב. הסרט הוקרן בשבוע שעבר במסגרת "קולנור" – אירוע הקרנת הבכורה של סרטים שהפיקו אשתקד בני נוער בסיכון מיחידות קידום נוער ברחבי הארץ. האירוע התקיים בסינמטק בתל אביב. במסגרת התהילה שקדם לצילומי הסרט, הרכינו בני הנוער תחקיר

על הנושא שבו בחרו, כתבו לסרט תסריט, והתאמנו במשחק. צילומי הסרט נערכו במשך ימים. לאחר הצלומים ערכו חברי הקבוצה, המשר חמישה מים נוספים, את חומר הגלם וייצרו את הסרט המוגמר. לדברי מנהלת תוכנית עיר ללא אלימות עיריית עכו, שולה אוזלאי, עברו בני הנוער בקרוב לתהילה הכסירה, שבוylimדו כיצד לשוק את הסרט. כמו כן נבדקה האפשרות להוסיף לסרט מטלות צפיה, ולהפיצו לכל מרכז הייחדות לקידום נוער בערים המשתתפות בתוכנית עיר ללא אלימות ובערים נוספות. בקרוב גם יתקיימו מפגשי הורים ותלמידים במסגרת ה-"על יסודים" בעכו, שבהם יוקרן הסרט, במהלך המפגשים יערכו פאנלים על הסרט, ויחולקו תקליטורים שלו למשתתפים.

■ בנתניה; אמונה עירונית למניעת אלימות במוסדות החינוך – ראש עיריית נתניה, מרים פירברג-איכר, מפקחת החינוך על יסודי ביישוב, נילי פריאל, יו"ר ועד ההורם העירוני, יו"ר מועצת הנוער העירונית, חתמו בשבוע שעבר על אמנה למניעת אלימות בביתיה"ס בעיר. משותפים מבתייה"ס וממחינוך הבלתי פורמלי,

### כדי לידע

#### הטבות השבוע ממרכז ההזמנות של קו לחינוך

שם המפרסם	הטבה מרוץ ההזמנות	הטבות מרוץ ההזמנות	דרך ההתקשרות
אודן סעדייה, סופר, במאית ומרצה והשתלמויות הריצאות מהсерיטים	10% לפונים מקו לחינוך	קורסים, סדנאות ופעילויות	טל': 052-3360483
חינוך הצעיבה - תיירות חינוכית, בדרום אירוח בחואי וחינוך לציבתה נכונה	10% לפונים מקו לחינוך	אטракציות חינוכיות	טל': 08-6586336
ספר לימוד שומרי כתיבה אילית לא/or גרפ מכשר כתיבה, שוק סיטונאי	15% הנחה על כל כתיבה, 17% הנחה על ראש"ד	הנחה בקנייה שירות אצל המחבר	טל': 08-6371320
ספר ליבורמן, הספר עשר שנים באפריל, דקוט גורליות במלחמות השחרור לא/or ספרי לימוד והוצאה לאור	הנחה בקנייה שירות אצל המחבר	liberm@bezeqint.net	
ספר לימוד, שלחם ספר לארון, שלחם ממו ספר לא/or ליתם חזאה לא/or, שלחם ספר לא/or – אנחנו נשמה ממו ספר	20% הנחה על סדרות ספר יד'יסבקניית ספר אחד	טל': 09-8989198	
ספר לימוד והוצאה לאור לא/or הוצאות בינה, ספרי לימוד, גלובוסים, אטליים	הנחה של 35% על הספר "	טל': 03-6297856	"מתמטיקה זה כל הספר"
ספר לימוד והוצאה לאור ט Meer מרכמת, מאגר מידע – יהדות, תנ"ר, משנה, תלמוד לא/or	הנחה בפנייה דרך קולחישר	טל': 03-5772036	
ספר לימוד והוצאה לאור כישורי כתיבה	10% הנחה לפונים מקו לחינוך	gkushnir@gkushnir.com	
ספר לימוד, בין עלי הכותרת – למורים או תלמידים 101 אחות רחם, מס' סמס מכתנה	33% הנחה לפונים מקו לחינוך	tal@kibutz-poalim.co.il	

אלון ברמת השרון, ד"ר מיכאל דבורקיס, סגנית מנהלת תיכון רוטברג ברמת השרון, עליית ענבר, מורה מת"א בבי"ס קריית ערים ברמת השרון, דפנה המר, מנהלת בי"ס מקיף ש"ר בבת ים, חנה דלאון, גנט גן רקפת בקרית אונו, טוביה טמיר, גנט גן טלטן ברמת גן, יעל ולדבוץ, גנט גן שקניי בחולון, רונית רון.

**■ משכן חדש –** ביה"ס לחינוך מיוחד תומם בגבעתיים, עבר בתחלת השנה למשכן חדש. ביה"ס לומדים תלמידים לקו"ל למידה. השנה גודל מספר התלמידים ביה"ס ל-110, לעומת 50 בתשס"ח. ביה"ס לומדים תלמידים מגבעתיים ומיישובים נוספים ממחוז תל אביב. התלמידים לומדים בכיתות קטנות, שבכל אחת מהן 12 תלמידים לכל היוטר. לכל תלמיד נבנית תוכנית לימודים אישית בהתאם לכישורי.

ביה"ס תומם פעולות השנה 10 כיתות ד'–י'. ביה"ס יצמץ בשנים הקרובות עד כיתה י"ב, כשהכוונה היא שהתלמידים שיסיימו אותו יהיו זכאים לתעודת בגרות.

### מחוז דרום

**■ לימודי –** שרת החינוך, יולי תмир, ביקרה בתחלת החודש באשדוד. עיריית אשדוד נמסר, כי במהלך הביקור גילה תמייר נזען רב במספר תחומיים, שבהם מופעלות בהצלחה תוכניות חינוך עירוניות. בשבוע שעבר יצרו נציגים ממש"ח קשר עם אגף החינוך בעירייה כדי לattaם ביקור, שבו ילמדו על תוכניות אלו.

אחד התחומיים שעלו מבקשים נציגי ממש"ח ללמידה, הוא שילוב תנעויות הנוער בתער בתיה"ס. בCKERה של השרה בבי"ס מקיף ח', הוצגו בפניה תוכניות פרויקטיים המופעלים ביה"ס בשיתוף עם תנעויות הנוער. עיריית אשדוד נמסר, כי תמייר גילה עניין מיוחד בפרויקט לשילובם של תלמידים עולים חדשים מחלקות חינוך הנוער בעיר. נציגי ממש"ח מבקשים ללמידה על הפרויקט, במטרה לישמו ברמה הארץית.

תחום נוסף, אותו מבקש ממש"ח ללמידה באשדוד, הוא שילוב ההשכלה הגבוהה בלימודים בחינוך העל יסודי. במהלך הביקור בעיר למדת השרה על הצלחת הפרויקט מפי אחד מבוגריו, שמספר כי סיים את לימודי התואר הראשון בגיל 19, לפני הגיוס לצה"ל.

למעלה מאלפיים תלמידים מהחינוך העליוני בתיה"ס באשדוד לומדים השנה במסדות אקדמיים במסגרת תוכניות לתואר ראשון, תוכניות משלבות לתעודת בוגרות ותוכנית "אשנב לאקדמיה".

ביה"ס ותלמידים המשתתפים בתוכנית אבנור לשגרירים צעירים". פרי ספרה

### פרי ספרה לתלמידים בין היתר על נחישותה לנערה לימוד במגמות המזרחנות, למרות התנגדות המשפחה.

لتלמידים בין היתר על נחישותה לנערה לימוד במגמות המזרחנות, למרות התנגדות המשפחה.

### מחוז מרכז

**■ משבחת –** צוות ביה"ס אורט רבין בגין, קיבל בשבוע שעבר מכתב ממפקחת החינוך על יסודי, אביבה גורן, שבו היא משבחת את השימוש במתמטיקה. מפקחת עליה, כי 64% מבין 25 תלמידי הכיתה בשנת תשס"ז נמצאו זכאים לבגרות. "הישג נאה זה הינו פרי عملם של צוות מורים מיומן ומקצועי, המאמין בתלמידיו, כמו גם השקעתם של ההורים, ושיתוף הפעולה של כלם יחד", מצינת המפקחת במכتبת מנהל ביה"ס, חיים איינר, בירך את צוות המורים, שהביא לדבריו להצלחה זו.

### מחוז תל אביב

**■ מציגים –** 16 אנשי חינוך מהמחוז הגיעו בשבוע שעבר לתעודות הCKERה על הצעינים בתפקידם בעבודות נשנת הלימודים תשס"ח. התעדות הוענקו בטקס, שהתקיים במרכז הבמה בניין תקווה. בטקס השתתפו, מנכ"לית ממש"ח, שלומית עמיחי, מנהלת המוחוז, אורלי פרומן, ראש ערים ומנהלי מחלקות חינוך במחוז ובני משפחות הזוכים. פרס מיוחד על "מרכז חיים" הוענק לבלה ריצר, המנהלת היוצאת של ביה"ס לחינוך מיוחד בעזון בני ברק, שפרש השנה לגמלאות.

עצוון בני ברק, שפרש השנה לגמלאות עובדי הAKERה המציגים הם; מרכצת תוכנית המציגים בהרצליה, גאולה בוסידן, מדריכת מחוז תל אביב להוראת האנגלית, ג'ולי סטרוליך, מנהלת חטיבת הביניים אורט סינגלובסקי בתל אביב, ד"ר אורה קרייזמן, מנהלת ביה"ס עמל לידי דיויס, שרה הלפרין, מנהלת תפוח הפיס באור יהודה, אתי גטليس, מנהלת תיכון אורה מודיעעים ברמת גן, דלילה אשכנזי, מורה לאנגלית בתיכון רמז בניין ברק, עירית גלזר, מרכז מגמת האומנות בתיכון

במגדל העמק, קיבל לאחראנה נתוני על שיורו הזכאות לבגרות בקרוב תלמידי כיתת אום"ץ בתשס"ז. מהנתונים עולה, כי שיורו הזכאות עמד על 59%, הרבה מעיל לשיעור הזכאות לבגרות הארץ בשהה זו, שעמד על 46.3%. מנהל אגף שח"ר המפעיל את פרויקט אום"ץ, אבי אברם, שבס מתכוב למנהל ביה"ס, אבוי אברם, שבו הוא מבקר אותו ואת צוות המורים על ההישג הנאה. בפרויקט אום"ץ משתתפים תלמידים שהו על סף נשירה מביה"ס בשל צוינום שלילים רבים בתעודה. הפרויקט מופעל במגדל העמק מזה מספר שנים. יש לציין כי הפרויקט, שהופעל על ידי משה"ח והשלtan המוקמי במילון משותף, בוטל בשנים האחרונות בחלוקת ניכר מהישגים מסיבות תקציביות. אף שבח"ר עצמו, המפעיל מגוון תוכניות למניעת נשירה וקידום אוכלוסיות חלשות במערכת החינוך, יפרק כנראה במסגרת תוכנית ההתייעלות של משה"ח. סמכויות האגף יועברו לאגפים אחרים במשרד.

### מחוז חיפה

**■ בראשונה –** במחצית הראשונה של שנת 2008 החלה הAKERה חיובית לחיפה – מספר התושבים החדש עלה על מספר התושבים היוצאים לאחר 11 שנים של הגירה שלילית. מתברר כי הגידול במספר התושבים נותן את אותן גורמים החינוך בעיר; על פי נתוני אגף החינוך בעיריית חיפה, החל השנה גידול במספר התלמידים בתיה"ס וגני הילדים הציבוריים. קר למשל לומדים השנה בתיה"ס נופים 543 תלמידים, לעומת 499 בתשס"ח. גם במתיה"ס הרצל ואROL זוכב ניכרת עלייה משמעותית במספר התלמידים.

**■ נחנכה –** ביה"ס עירוני ב' – ישיבת פרחי אהרון בחיפה, נחנכה בשבוע שעבר מעתדת מחשבים ופייזיקה חדשה. הקמת המעבדה התאפשרה בזכות תרומה של בית היזקוק לנפט. ישיבת פרחי אהרון לומדים 350 תלמידים. הישיבה מעודדת את התלמידים ללמידה את מקצועות המדעים ברמה מוגברת לבגרות.

**■ בוגרת –** העיתונאית והפרשנית לענייני ערבים, סמדר פרי, ביקרה בשבוע שעבר בבי"ס הריאלי בחיפה. פרי היא בוגרת מגמת המזרחנות במחזור מ"ז (1966) בתיה"ס. העיתונאית סיירה עם מנכ"ל בית"ס, רון כתורי, בסניפי הדר ובית בירם שביהם למדה. לאחר מכן, הרצתה פרי בפני תלמידי מגמות המזרחנות והתקשרה